

KURTULUŞUN ARDINDAN VE YÜZYILIN SONUNDA İZMİR'DE AYNI ADI TAŞIYAN YERLEŞİM BİRİMLERİ

Arş. Gör. Ferhat BERBER*

15 Mayıs 1919'da İzmir'in işgal günleri başlamıştır. Ve üç yıldan fazla süren bu işgal, Güzel İzmir'in karanlıklara boğulmasına sebep olmuştur. İşgalin ilk dakikalarından itibaren hem Yunan askerlerinin hem de yüzyıllardır bu toprağın ekmeğini yiyen yerli Rumların, Müslüman halka reva gördükleri zulüm ve bu zulüm karşısında Türk'ün sabır taşının çatladığını gösteren Hasan Tahsin'in ilk kurşunu, Güzel İzmir'i Kurtuluş mücadelesinin sembolü haline getirmiştir.

Yunan işgali, İzmir'den Ege'ye yayılmıştır. Önceleri halkın yerel direnişiyle karşılaşan Yunan askeri, milli mücadelenin örgütlenmesiyle birlikte karşısında milis kuvvetleri yerine düzenli bir Türk Ordusu bulunca kazandığı birkaç geçici askeri başarının dışında koskoca bir hezimetini kabullenmek zorunda kalmıştır. Anadolu içlerine kadar taşıdığı macerasını 1922 Eylül'ünde Anadolu'ya girdiği yer olan Ege kıyılarında hüsrarla bitirerek geldiği yere geri dönmüştür, Yunan ordusu. Ve gidişi de gelişi gibi acılarla dolu olmuştur. Daha yaptığı zulmün feryatları dinmemiştir ki kaçarken geçtikleri her yeri ateşe vererek bir yara daha açmışlardır, Anadolu'nun bağrında.

---

* Celal Bayar Üniversitesi Fen - Edebiyat Fakültesi Tarih Böl. Yakınçağ Tarihi Anabilimdalı.

Yunan'ın Anadolu'ya çıktığı yer olan İzmir, bütün acılarının ardından aynı zamanda Yunan'ın Anadolu'dan atıldığı yer de olmuştur. Bu da "Türk Kurtuluş Savaşı Tarihi" içinde İzmir'in ayrı bir anlam taşımasına yol açmıştır. Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasının ardından, tüm yurttaki bir kalkınma ve modernleşme hareketi başlamıştır. Bu modernleşme aynı zamanda bir ulusallaşma hareketi olarak da belirginlik kazanmıştır. İzmir şehri de bu ulusal modernleşme hareketi içinde önemli bir yerin sahibi olmuştur.

1923 yılında İzmir şehrinin demografik yapısını ortaya koyan en önemli belgelerin başında İzmir Vilayeti İstatistik Müdürlüğü tarafından hazırlanan "1339 Senesi İzmir Vilayet İstatistiği" içinde yer alan "Kasabat ve Kur'a İstatistiği" (Kasabalar ve Köyler İstatistiği) gelmektedir.¹ Bu istatistik içerisinde, İzmir ve ilçeleri dahil bütün yerleşim birimlerinin isimleri ve nüfusları belirtilmiştir. 21. yüzyıla girmeden önce yapılan son nüfus sayımı sonuçlarına² bakıldığında ise her yönden gelişen İzmir'in 1923 yılından bu yana bir çok yerleşim biriminin ismini muhafaza ettiği görülür. 1923'te beşyüzbin civarındaki toplam nüfusu, bugün üç milyonu aşan İzmir'in ilçeleri, metropol (merkez) ilçeler ve çevre ilçeler olarak ele alınır.

Metropol İlçeler

Balçova

Balçova, 1923 yılında İzmir merkeze bağlı bir köydür. Bugün ise İzmir'in metropol ilçelerindedir.

Bornova

Bornova, 1923'te İzmir merkeze bağlı bir nahiye iken bugün bir metropol ilçedir.

---

¹ İzmir İstatistik Müdürlüğü, **İzmir Vilayet İstatistiği 1339 (1923)**, İzmir Milli Kütüphane. 2 D.İ.E., 1997 Genel Nüfus Sayımı.

Beşyol, Eğridere, Kavaklıdere ve Kayadibi köyleri de 1923'te ve 1997'de Bornova'ya bağlı köylerdir.

1923 yılında Bornova'ya bağlı olan Karaçam adındaki köyün diğer adı da Çamiçi'dir. 1997'de ise Bornova'da hem Karaçam hem de Çamiçi adında iki ayrı köy vardır.

Bugün İzmir'in bilinen muhitlerinden olan Bayraklı, Mersinli, Naldöken ve Pınarbaşı da 1923 yılında Bornova Nahiyesi'ne bağlı birer köydür.

Buca

Buca, 1923'te İzmir merkeze bağlı bir köy iken bugün İzmir'in metropol ilçelerindedir.

Çiğli

Çiğli, 1923'te İzmir merkeze bağlı bir köydür. Şu anda ise İzmir'in metropol ilçelerindedir.

Sasallı, 1923'te İzmir'in Menemen İlçesi'ne bağlı bir köydür. 1997'de ise Çiğli İlçesi'nde bir belediyedir.

Kaklıç, 1923'te Menemen'in bir köyü iken 1997'de Çiğli'ye bağlı bir köy olarak karşımıza çıkar.

Gaziemir

Sarnıç, 1923 yılında İzmir'e bağlı Dağkızılca Nahiyesi'nin bir köyüdür. O zamanki adı Sarnıç Çiftliği iken 1997'de Sarnıç adıyla İzmir'in metropol ilçelerinden Gaziemir'de bir belediyedir. Dağkızılca ise 1997'de İzmir'in Menderes İlçesi'nde aynı adlı bir bucaktır.

Güzelbahçe

1923 yılında Urla İlçesi'ne bağlı olan Çamlı, Payamlı ve Yelki köyleri bugün İzmir'in metropol ilçelerinden Güzelbahçe'ye bağlı birer köydür.

Karşıyaka

Karşıyakâ, 1923'te İzmir merkeze bağı bir köy iken bugün İzmir'in Konak ve Balçova'dan sonra en kalabalık metropol ilçesidir.

Sancaklı ve Yamanlar ise 1923'te yine İzmir merkezde birer köy iken 1997'de Karşıyaka İlçesi'ne bağı köyler olarak görülürler.

Konak

Tırazlı, 1923 yılında İzmir merkeze bağı bir köy iken 1997'de Merkez İlçe Konak'a bağı bir köydür.

Narlidere

1923'te İzmir'e bağı Narlıdere, Narlıdere Tahtacı ve Narlıdere Bayatlı adında üç köy mevcut iken Narlıdere bugün İzmir'in metropol ilçelerindedir.

Çevre İlçeler

Aliağa

Aliağa, 1923'te Menemen'de nahiye iken bugün İzmir'in bir ilçesidir.

Helvacı, 1923'te Menemen'de bir köy iken 1997'de Aliağa'da belediye-dir.

Bozköy, Çaltılıdere, Çıtak, Çoraklar, Güzelhisar ve Samurlu köyleri de 1923'te ve 1997'de Aliağa'ya bağı köyledir.

Bayındır

Buruncuk, Çamlıbel, Çenikler, Çıplakköy, Dereköy, Elifli, Ergenli, Fırınlı, Hisarlık, Kabağağaç, Karahalilli, Karahayit, Karapınar, Kızıkeçili,

Kızıloba, Lütüflar, Sarıyurt, Tokatbaşı, Yakacık köyleri 1923'te ve 1997'de aynı adlarla Bayındır'a bağlı köylerdir.

Çırpı Bucağı, 1923'te Bayındır'da bir köy iken 1997'de Bayındır'ın bucağıdır.

Arıkbaşı, Havuzbaşı, Hasköy, Kızılcaoba³, Çiftçigediği, Karaveliler, Dernekli, Osmaniye, Osmanlar köyleri 1923'te Bayındır'a bağlı köyler iken 1997'de Çırpı Bucağı'nın köyleridir.

Bergama

Ahmetbeyler⁴, Alacalar, Aşağı Kırıklar⁵, Avunduruk, Çakırlar, Çamköy, Çitköy, İncecikler, Kadriye, Kaleardı⁶, Kapıkaya⁷, Mahmudiye, Narlıca⁸, Ovacık, Sağancı, Teğelti, Yalmizev, Yerli Tahtacı, Yukarı Kırıklar⁹ köyleri 1923'te ve 1997'de Bergama'ya bağlı köylerdir.

Ayaskent, 1923'te Bergama'nın Turanlı Nahiyesi'ne bağlı Ayas adında bir köy iken 1997'de Bergama'ya bağlı bir belediyedir.

Armağanlar, Kaşıkçı ve Sindel köyleri 1923'te Bergama'nın Kınık Nahiyesi'ne bağlı iken 1997'de Bergama'nın köyleridir.

1923 yılında Bergama'da sadece Süleymaniye adında bir köy varken 1997'de Bergama'da hem Süleymanlı hem de Hamzalı Süleymaniye adında iki köy vardır.

---

3 1923'teki adı Kızılcaabad'dır.

4 " Ahmetbeyli'dir.

5 " Aşağı Kırıklar'dır.

6 " Kaleardı Çayır'dır.

7 " Kapıkaya Tahtacı'dır.

8 " Narlıdere'dir.

9 " Yukarı Kırıklar'dır.

1923'te Karadere Tepeköy adındaki köy Bergama'ya bağlıdır. 1997'de ise Bergama'da Tepeköy Kınık'ta da Karadere köyleri mevcuttur.

Doğancı, Paşaköy, Örenli, Pireveliler, Çürükbağ¹⁰, Ferizler¹¹ köyleri 1923'te Bergama'nın Turanlı Nahiyesi'ne bağlı köyler iken 1997'de Bergama'nın köyleridir.

Bozköy, Eğrigöl ve Cevaplı köyleri de 1923'te Bergama'nın Reşadiye Nahiyesi'ne bağlı iken 1997'de Bergama'ya bağlıdır.

Göçbeyli, 1923'te Bergama'ya bağlı Turanlı Nahiyesi'nin merkezi iken 1997'de Bergama'da bir bucaktır.

Bölcek, 1923'te Turanlı Nahiyesi'nin bir köyüdür. 1997'de ise Göçbeyli Bucağı'nın bir belediyesidir.

Alibeyli¹², Kozluca, Muratlar, Sarıcalar, Kadıköy, Zağnos, Yalnızdam, Çamoba, Durmuşlar, Alhatlı köyleri 1923 yılında Turanlı Nahiyesi'nin köyleri iken 1997'de Göçbeyli Bucağı'nın köyleridir.

1923'te Turanlı Nahiyesi'ne bağlı Çayır Ilgındere adında bir köy mevcuttur. 1997'de ise Göçbeyli Bucağı'nda hem Ilgındere hem de Aşağı Ilgındere adında iki köy bulunmaktadır.

Yukarıbey, 1923 yılında Kozak Yukarıbey adıyla Bergama'nın nahiyesidir. 1997'de de Yukarıbey adıyla Bergama'nın bucağıdır.

Aşağıbey, Aşağıcuma, Ayvatlar, Çamavlu¹³, Demircidere, Göbeller, Hacıhamzalar, Hisarköy, Kaplanköy (Göçbeyli'de de aynı adı taşıyan bir

---

10 1923'teki adı Çürükbağlar'dır.

11 " Firuzlar'dır.

12 " Albeyli'dir.

13 " Çamhavlı'dır.

köy vardır), Karaveliler, Kıranlı, Okçular, Tekkeköy, Terzihaliller ve Yukarıcuma köyleri 1923 yılında Kozak Yukarıbey Nahiyesi'ne bağlı köyler iken 1997'de Yukarıbey Bucağı'nın köyleridir.

Dereköy, 1923'te Turanlı Nahiyesi'nin bir köyü iken 1997'de Bergama'da bir bucaktır

Akçenger¹⁴, Çeltikçi, Çobanlar, İneşir (İnişir), Karalar, Katrancı, Sarıcaoğlu, Tırmanlar, Ürkütler köyleri 1923 yılında Turanlı Nahiyesi'ne bağlı iken 1997'de Dereköy Bucağı'nın köyleridir.

1923'te Turanlı Nahiyesi'nde hem Kırcalar hem de Kırcalarbaşı Tahtacı köyleri vardır. Kırcalar da 1997'de Dereköy Bucağı'nın köyüdür.

Çalıbahçe, Koyuneli, Kurfalı, Örlemiş, Sarıdere, Tekkedere, köyleri 1923'te Bergama'nın Reşadiye Nahiyesi'nin köyleri iken 1997'de Zeytindağ Bucağı'nın köyleridir.

Beydağ

Adaküre¹⁵, Alakeçili, Çamlık, Çiftlikköy, Çomaklar, Halıköy, Yağcılar köyleri 1923'te Ödemiş'in Balyanbolu Nahiyesi'nin köyleri iken 1997'de Beydağ'ın köyleridir.

Çeşme

Ovacık, 1923'te ve 1997'de Çeşme'nin köyüdür.

Alaçatı Bucağı, 1923'te Çeşme'nin nahiyesi, 1997'de bucağıdır.

Karaköy ve Germiyan, 1923'te ve 1997'de Alaçatı'nın köyleridir.

---

¹⁴ 1923'teki Akçengur'dır.

¹⁵ " Küre'dir

İldır¹⁶, 1923'te Çeşme'nin Barbaros Nahiyesi'nde bir köy iken 1997'de Alaçatı'nın köyüdür.

Dikili

Dikili, 1923'te Bergama'nın nahiyesi iken bugün İzmir'in bir ilçesidir.

Bademli, Çağlan, İslamlar, Kabakum, Kıroba, Kızılcukur, Kocaoba, Mazılı, Nebiler, Samanlıköy, Uzunburun, Yenice köyleri 1923'te Dikili Nahiyesi'nin 1997'de Dikili İlçesi'nin köyleridir.

Katıralanı ve Merdivenli köyleri de 1923'te Bergama'nın Çandarlı Nahiyesi'nin köyleri iken 1997'de Dikili'nin köyleridir.

Çandarlı, 1923'te Bergama'nın bir nahiyesidir. 1997'de de Dikili İlçesi'nin bucağıdır.

Demirtaş ve Deliklitaş, 1923'te Çandarlı Nahiyesi'ne; 1997'de Çandarlı Bucacı'na bağlı köylerdir.

Foça

Gerenköy, 1923'te Foça'da bir köy iken 1997'de de Foça'nın bir belediyesidir.

Ilıpınar ve Yeniköy köyleri 1923'te ve 1997'de Foça'nın köyleridir.

Yeni Foça¹⁷ 1923'te Foça'nın nahiyesi iken 1997'de Foça'nın bucağıdır.

Kozbeyli, 1923'te Foça-i Cedid Nahiyesi'nde köy iken 1997'de Yeni Foça'nın bir köyüdür.

16 1923'teki İldırı'dır.

17 " adı Foça-i Cedid'dir.

Karaburun

Ambarseki¹⁸, Bozköy, Hasseki, Saip, Sarpıncık ve Tepeboz köyleri 1923'te ve 1997'de Karaburun İlçesi'nin köyleridir.

Küçükbahçe, 1923'te Karaburun'da nahiye iken 1997'de Karaburun'un bir bucağıdır.

Salman ve Yaylaköy, 1923'te ve 1997'de Küçükbahçe'nin köyleridir.

Mordoğan¹⁹, 1923'te Karaburun'un nahiyesi iken 1997'de Karaburun'un bucağıdır.

Eğlenhoca, İncecik²⁰ ve Kösedere köyleri 1923'te Küçük Merdigan Nahiyesi'ne; 1997'de de Mordoğan Bucağı'na bağlıdır.

Kemalpaşa

Armutlu, Ören, Ulucak ve Yukarı Kızılca²¹, 1923 yılında Kemalpaşa'nın köyleri olup 1997'de yine Kemalpaşa'da belediyedirler.

Akalan, Ansızca, Aşağı Kızılca²², Beşpınar²³, Çamlıbel, Çmarköy, Çiniliköy²⁴, Damlacık, Halilbeyli; Kızılüzüm, Kurudere, Kuyucak, Sarılar, Sinancılar, Yenikurudere²⁵, Yenmiş, Zeamet köyleri 1923'te ve 1997'de Kemalpaşa'nın köyleridir.

---

18 1923'teki Anbarseki'dir.

19 " Küçük Merdigan'dır.

20 " İğnecik'tir.

21 " Kızılca-i Bala'dır.

22 " Kızılca-i Zir'dir.

23 " diğer adı Hamıdabad'dır.

24 " adı Çepni'dir.

25 " Cedid Kurudere'dir.

1923 yılında Kemalpaşa'da yalnızca bir adet Hamzababa köyü vardır. 1997'de ise Hem Hamzababa hem de Eski Hamzababa köyleri vardır. O halde 1997'de adı Eski Hamzababa olan köy 1923'teki Hamzababa'dır.

Kınık

1923'te Bergama'nın bir nahiyesi iken bugün İzmir'in bir ilçesidir.

Bağalanı, Balaban, Cumalı, Çiftlikköy, Değirmencielı, Dünderlı, İbrahimaga²⁶, Karatekeli, Kocaömerli²⁷, Kodukburun²⁸, Mıstıklar, Örtülü²⁹, Işıklar³⁰, Büyükoba, Köseler, Bademalanı, Yaylalar³¹, Musacalı³² köyleri 1923'te Kınık Nahiyesi'nin; 1997'de Kınık İlçesi'nin köyleridir.

Poyracık³³, 1923'te Kınık Nahiyesi'nin köyü iken 1997'de Kınık İlçesi'nin belediyesidir.

Yayakent³⁴, 1923'te Kınık Nahiyesi'nin köyü iken 1997'de Kınık İlçesi'nin belediyesidir.

1923'te Bergama'da Karadere Tepeköy adında bir köy mevcuttur. 1997'de Kınık'ta Karadere, Bergama'da da Tepeköy adında birer köy vardır.

Kiraz

Kiraz³⁵, 1923'te Ödemiş'e bağlı bir nahiye iken bugün İzmir'in bir ilçesidir.

---

26 1923'teki İbrahimoglu'dur.

27 " Kocaömerler'dir.

28 " Kodukburnu'dur.

29 " Örgülü'dür.

30 " Işıkören'dir.

31 " Yaylaköy'dür.

32 " Musacalar'dır.

33 " Boyracık'tır.

34 " Yayagir'dir.

35 " Kilas'tır.

Arkacılar, Çanakçı, Çömlekçi, Emenler, Gedik, Haliller, Hisarköy, İğdeli, Karaburç, Karaman, Örenköy, Sarıkaya, Sarısu, Solaklar, Şemsi-ler, Umurcalı, Umurlu, Yağlar, Yeniköy köyleri 1923'te Kilas Nahiyesi'nin; 1997'de de Kiraz İlçesi'nin köyleridir.

Kırköy, 1923'te Kilas'ta köy iken bugün Kiraz ilçe merkezinde bir mahalledir.

Menderes

Akçaköy, Şaşal, Keler, Bulgurca, Künerlik, Develi³⁶ köyleri 1923 yılında İzmir'in Seydiköy Nahiyesi'nin köyleri iken 1997'de Menderes İlçesi'nin köyleridir.

Görece, 1923'te Seydiköy Nahiyesi'nin köyü iken 1997'de Menderes'te belediyedir.

Oğlananası³⁷, 1923'te Seydiköy Nahiyesi'nde bir köydür. 1997'de ise Menderes'te belediyedir.

Efençukuru³⁸, 1923'te Urla'da bir köy iken 1997'de Menderes'in köyüdür.

Çamköy, 1923'te İzmir'in Değirmendere Nahiyesi'nin köyü iken 1997'de Menderes'in bir köyüdür.

Değirmendere, 1923'te İzmir'in bir nahiyesi iken 1997'de Menderes İlçesi'nin bucağıdır.

Ahmetbeyli, Çile, Çileme, Gölova, Karakuyu, Sancaklı, Yeniköy köyleri 1923'te ve 1997'de Değirmendere'ye bağlıdır.

---

36 1923'teki adı Düveliköy'dür.

37 " diğeri adı Dereköy'dür.

38 " adı Efenin Çukuru'dur.

Gümüldür, 1923'te Değirmendere Nahiyesi'nde bir köy iken 1997'de Değirmendere'ye bağlı bir belediyedir.

Menemen

Belen, Buruncuk, Çavuşköy, Çukurköy, Doğa, Hatundere, Kesik, Musabey, Süzbeyli, Tuzculu³⁹, Yahşelli, Yanıkköy köyleri 1923'te ve 1997'de Menemen'in köyleridir.

Asarlık, Harmandalı, Koyundere, Seyrek, Türkelli⁴⁰ 1923 yılında Menemen'de köy iken 1997'de yine Menemen'de belediyedirler.

Emiralem⁴¹, 1923'te Menemen'de bir köy iken 1997'de Menemen'in bir bucağıdır.

Alaniçi, Ayvacık, Bozalan, Çaltı, Göktepe, Görece, İğnedere, Süleymanlı, Telekler, Turgutlar 1923'te Menemen'in köyleri iken 1997'de Emiralem Bucağı'na bağlı köylerdir.

Ödemiş

Beyazıtlar⁴², Çağlıyan, Çobanlar, Demircili, Dolaylar, Karadoğan, Köseler, Mursallı, Oğuzlar, Sekiköy, Tosunlar, Üzümlü, Yeniceköy, Yusufdere köyleri 1923'te ve 1997'de Ödemiş'in köyleridir.

Süleymanlar, 1923 yılında Ödemiş'in Balyanbolu Nahiyesi'ne bağlı bir köy iken 1997'de Ödemiş'in bir köyüdür.

Gereli⁴³ ve Büyükavulcuk⁴⁴, 1923'te Ödemiş'in Birgi Nahiyesi'nin köyleri iken 1997'de Ödemiş'in köyleridir.

39 1923'teki adı Tuzculu'dur.

40 " Türk İli'dir.

41 " Miralem'dir.

42 " Bayezidler'dir.

43 " Gireli'dir.

44 " Havlucak-ı Kebir'dir.

Bademli⁴⁵, 1923 yılında Ödemiş'in Adagide Nahiyesi'ne bağlıdır. 1997'de ise Ödemiş'in bir bucağıdır.

Bıçakçı⁴⁶, Pirinççi⁴⁷, Mescitli, Emirli köyleri 1923 yılında Ödemiş'in Adagide Nahiyesi'ne bağlı iken 1997'de Bademli Bucağı'nın köyleridir.

Birgi, 1923'te Ödemiş'in bir nahiyesidir. 1997'de de Ödemiş'in bucağıdır.

Bucak, Kutlubeyler⁴⁸, Kışlaköy, Cevizalanı, Hacı Hasan⁴⁹ köyleri 1923'te ve 1997'de Birgi'nin köyleridir.

Kurucaova, Ertuğrulköy, Kızılcaavlu⁵⁰, Alaşarlı, Küfündere, 1923'te Birgi'nin köyleri iken 1997'de Kaymakçı Bucağı'nın köyleridir.

Çaylı, 1923'te Birgi'de köy iken 1997'de Kaymakçı'da belediyedir.

Balabanlı, Bozcayaka ve Küre 1923 yılında Ödemiş'in Adagide Nahiyesi'ne bağlı köyler iken 1997'de Ovakent Bucağı'nın köyleridirler.

Seferihisar

Seferihisar⁵¹, 1923'te ve 1997'de İzmir'in ilçesidir.

Beyler, İhsaniye, Ulaşmış, Turgut, Payamlı, Kavakdere⁵² 1923'te ve 1997'de Seferihisar'ın köyleridir.

---

45 1923'teki adı Bademiye'dir.

46 " Bıçakçı Gire'dir.

47 " Pirinççi Gire'dir.

48 " Kurtlubeyler'dir.

49 " Hacı Hasan Çeşmesi'dir.

50 " Kızılcaavlu'dur.

51 " Sivrihisar'dır.

52 " Kavacık'tır.

1923 yılında Seferihisar'da yalnızca bir Orhanlı var iken 1997'de Orhanlı ve Eski Orhanlı adıyla iki köy vardır. O halde Eski Orhanlı Köyü 1923'teki Orhanlı Köyü'dür.

Doğanbey, 1923'te Seferihisar'da nahiye iken 1997'de yine Seferihisar'da bir köydür.

Ürkmez, 1923'te Seferihisar'ın köyü iken 1997'de Seferihisar'ın bir belediyesidir.

Selçuk

Selçuk, 1923'te İzmir'in ilçesi olan Kuşadası'na bağlı bir nahiyedir. Bugün ise İzmir'in bir ilçesidir.

Belevi, 1923'te Selçuk'ta köy iken 1997'de Selçuk'ta bir belediye-
dir.

Şirince⁵³, 1923'te ve 1997'de Selçuk'a bağlı bir köydür.

Havutçulu⁵⁴, 1923 yılında Kuşadası'na bağlı olan köy 1997'de Selçuk'a bağlıdır.

Tire

Ortaköy, Arpadere, Alacalı, Ayaklıkırı, Boynuyoğun, Büyükkemerdere, Büyükkömürcü, Palamut, Cambazlı⁵⁵, Çiniyeri⁵⁶, Çerikuzu, Hisarlık, Yemişler, Yeniçiftlik, Dünderlı, Dibekçi, Somak, Topalak, Dağdere,

---

53 1923'teki adı Çirkince'dir.

54 " Havuççulu'dur.

55 " Cambazlı'dır.

56 " Çepniyeri'dir.

Toparlar, Akkoyunlu, Küçükkemerdere, Küçükkömürcü, Küçükburun, Musalar, Mahmutlar, Kürdüllü, Kireli, Yeğenli, Yenişehir 1923'te ve 1997'de Tire'ye bağlı köylerdir.

Akçaşehir, Akyurt, Hasançavuşlar, Alaylı, Kurşak 1923'te Tire'nin köyleri olup 1997'de Tire'nin Boğaziçi Bucağı'na bağlıdır.

Gökçen⁵⁷, 1923'te Tire'nin nahiyesi; 1997'de Tire'nin bucağıdır.

Eğridere, Peşrefli, Çobanköy, Dereli, Sarılar, Saruhanlı, Osmancık, Kızılcahavlu, Kocaağiller 1923'te Fata Nahiyesi'nin köyleri olup 1997'de de Gökçen Bucağı'nın köyleridir.

Torbalı

Torbalı, 1923'te İzmir'in bir nahiyesi iken bugün ilçesidir.

Düverlik⁵⁸, Ahmetli, Yeniköy, Eyerci, Arslanlar, Çapak, Kuşçuburun⁵⁹ köyleri 1923'te ve 1997'de Torbalı'ya bağlı köylerdir.

Dağtekte, Demirci, Yoğurtçular, Karakızlar, Helvacı köyleri 1923'te İzmir'in Dağkızılca Nahiyesi'ne bağlı köyler iken 1997'de Torbalı'ya bağlıdır.

Naimeköy, 1923 yılında Tire'ye bağlı bir köy iken 1997'de Torbalı'nın bir köyüdür.

Karakuyu, Ayrancı, Çaybaşı 1923'te Torbalı'ya bağlı köyler iken 1997'de Torbalı'da birer belediyedirler.

---

57 1923'teki adı Fata'dır. Kurtuluş Savaşı'nda büyük hizmetleri görülen Gökçen Efe'nin adı verilmiştir.

58 " Düğerlik'tir.

59 " Kuşçuburnu'dur.

Dağ Kızılcıca, 1923 yılında İzmir'e bağlı bir nahiye iken 1997'de Torbalı'nın bucağıdır.

Bozköy, Doğancılar, Karaot, Saipler 1923'te ve 1997'de Dağkızılcıca'nın köyleridirler.

Urla

Özbek, Bademler, Gölcük 1923'te ve 1997'de Urla'nın köyleridir.

Gülbahçe, 1923'te Urla'nın nahiyesi iken 1997'de Urla'nın bir köyüdür.

Demircili⁶⁰ ve Yağcılar, 1923'te Gülbahçe Nahiyesi'ne bağlı iken 1997'de Urla'nın köyleridir.

Barbaros Bucağı, 1923'te Çeşme'nin bir nahiyesi iken 1997'de Urla'nın bucağı ve bu bucakta bir köydür.

Birgi, Kadıovacık, Nohutalanı, Zeytinler 1923'te Çeşme'nin nahiyesi olan Barbaros'ta birer köy iken 1997'de Urla'nın bucağı olan Barbaros'a bağlıdırlar.

---

60 1923'teki Demirciler'dir.

ÖZET

İzmir Milli Kütüphane'de bulunan İzmir Vilayet İstatistiği 1339 (1923), Kurtuluş Savaşı'nın ardından İzmir'in demografik yapısını aşağı yukarı gözler önüne sermektedir.

Bu yazıda Cumhuriyet'in başındaki İzmir şehriden günümüze kadar adını muhafaza eden yerleşim birimleri belirtilmiştir. Değişikliğe uğrayanların 1923 istatistiğinde yer alan adları da dipnotlarda gösterilmiştir.

Böylece, bu yazı, şu anda İzmir'de mevcut yerleşim birimlerinden hangilerinin hâlâ Osmanlı'dan Cumhuriyet'e intikal eden adları taşıdığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: İzmir, yer-adı, istatistik, 1923.

ABSTRACT

Izmir Vilayet İstatistiği 1339 (1923) (City of Izmir Statistics-1923) in the Izmir National Library gives exact information about the demographic structure of the Izmir after the Turkish War of Independence.

In this article, settlement units preserving their names in Izmir from the beginning of the Republic are stated. Also, the names used according to the 1923 statistics are showed in footnotes for the renamed units.

Thus, this article shows which of the present settlement units in Izmir still uses the names that passed from Ottoman to Republic.

Key Words: Izmir, settlement unit-name, statistics, 1923.